

10 Νοεμβρίου, 1994

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΛΟΤΤΑΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΡΙΣΕΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 49/94)

5 Στρατός της Δημοκρατίας — Προαγωγές — Έκθεση ικανότητας — Κανονισμός 30(4) των περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών του 1990, (ΚΔΠ 90/90) — Απαιτείται όπως ο αξιολογούμενος είναι κάτω από τις διαταγές του αξιολογούντος για τουλάχιστον 100 μέρες ανεξάρτητα από τον βαθμό που κατέχει ο αξιολογούμενος.

10 Στρατός της Δημοκρατίας — Προαγωγές — Βαθμολογίες — Κανονισμός 30(9) των περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών του 1990, (Κ.Δ.Π. 90/90) — Δυνατότητα αμφισβήτησης δυσμενούς βαθμολογίας δηλαδή των βαθμών του “απαράδεκτου” του “μέτριου” και του “καλού” — Άκυρη η απόφαση προαγωγής του αιτητή κατ’ αρχαιότητα επειδή είχε βαθμολογία 8,25 “καλός”, ενώ δεν του δόθηκε η δυνατότητα αμφισβήτησης της βάσει του Κανονισμού 30(9).

20 Ο αιτητής προσέβαλε με την προσφυγή του την απόφαση των καθ’ ων η αίτηση βάσει της οποίας κρίθηκε προακτέος κατ’ αρχαιότητα. Δύο ήταν οι κυριότεροι ισχυρισμοί του αιτητή προς ακύρωση της επίδικης απόφασης. Πρώτον ότι κατά την αξιολόγηση οι καθ’ ων η αίτηση τελούσαν υπό πλάνη αναφέροντας πως κατείχε τον βαθμό του Υποστράτηγου από 17/12/91 ενώ στην πραγματικότητα τον κατείχε από 1/10/92, και δεύτερο ότι κακώς βαθμολογήθηκε με 8,25 που δεν προβλέπεται από τους Κανονισμούς και κατ’ αυτό τον τρόπο δεν του δόθηκε η ευκαιρία

να αμφισβητήσει τη βαθμολογία του που ήταν δυσμενής αφού εφόσον ήταν κάτω από τον βαθμό 9 τον κατέτασσε στους “Καλούς”.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

- 5
- 1) Είναι ορθή η εισήγηση των καθ’ων η αίτηση πως δεν δικαιολογείται να καταλογιστεί στο Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων η πλάνη που ισχυρίζεται ο αιτητής. Τα στοιχεία ήταν ενώπιόν του και η αιτιολογία της κρίσης δεν οδηγεί στο συμπέρασμα που εισηγείται ο αιτητής. Είναι προφανές ότι αναφέρεται σε έκθεση ικανότητας που καλύπτει και περίοδο πριν από την προαγωγή του αιτητή σε Υποστράτηγο. 10

15

Εν πάση περιπτώσει, το ζήτημα στερείται σημασίας. Παραμένει το γεγονός ότι η έκθεση ικανότητας αξιολογούσε τον αιτητή και για την περίοδο του “κατεχόμενου βαθμού” κατά το χρόνο της σύνταξής της, εκείνο δηλαδή του Υποστράτηγου, με βαθμολογία κάτω του πολύ καλός. Ο Κανονισμός 30(4) των Περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυστηρετήσεως) Κανονισμών (ΚΔΠ 90/90) ορίζει πως έκθεση ικανότητας 20 συντάσσεται μόνο εφόσον ο αξιολογούμενος υπηρετήσε κάτω από τις διαταγές του αξιολογούντος για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 100 ημερών και δεν είχε παρήλθει τέτοιο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία προαγωγής του αιτητή σε Υποστράτηγο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992. Εκείνο που έχει σημασία ως προς τον Κανονισμό 25 αυτό δεν είναι η περίοδος κατοχής του βαθμού μέχρι τη σύνταξη έκθεσης ικανότητας αλλά η περίοδος κατά την οποία ο αξιολογούμενος τελούσε υπό τις διαταγές του αξιολογούντος. Στην παρούσα περίπτωση ο αιτητής τελούσε υπό τις διαταγές του αξιολογούντος και κατά την περίοδο κατά την οποία κατείχε το βαθμό του Ταξίαρχου. 30

- 2) Δεν ακολουθήθηκε η διαδικασία του Κανονισμού 30(9) στην περίπτωση του αιτητή. Δεν του γνωστοποιήθηκε η βαθμολογία και δεν είχε τη δυνατότητα αμφισβήτησής της. Λέγουν οι καθ’ων η αίτηση: 35
- Καλώς δεν του γνωστοποιήθηκε η βαθμολογία γιατί δεν εφαρμόζοταν στη περιπτωσή του ο Κανονισμός 30(9). Είχε βαθμολογηθεί με 8,25 και άρα δεν ήταν “καλός” ή “μέτριος” ή “απαράδεκτος”. Επίσης, καλώς δεν εκρίθη ως πρακτέος κατ’ ειλογήν αφού δεν είχε αξιολογηθεί ως “τουλάχιστον πολύ καλός”. 40

Δεν μπορούν οι καθ’ων η αίτηση να έχουν και τα δυο. Σε τελευταία ανάλυση πράγματι ο αιτητής βαθμολογήθηκε με τρόπο άγνωστο στους Κανονισμούς. Η βαθμολόγησή του ήταν αντίθετη και προς το

- 5 γράμμα και προς το πνεύμα τους. Εξουδετερώνει ουσιαστικά τις διασφαλίσεις που περιέχονται στους Κανονισμούς σε σχέση με όσους αξιολογούνται δυσμενώς και αυτή η πραγματικότητα αποκαλύπτει και τη λογική της θέσης του αιτητή πως θα ήταν ενδεχομένως συγκριτικά καλύτερη η βαθμολόγησή του με 8 αντί με το ψηλότερο βαθμό 8.25 που του δόθηκε.
- 10 Αυτή η ερμηνευτική προσέγγιση προσδίδει στον Κανονισμό 30 το αληθινό του νόμου. Δεν είναι τυχαίο το ότι μέχρι και την αξιολόγηση “καλός” ρητά αφήνεται περιθώριο βαθμολογίας από “1 έως 3!, από “4 έως 6” και από “7 έως 8”. Όλες αυτές οι δυσμενείς αξιολογήσεις καλύπτονται από τον Κανονισμό 30(9). Δεν υπάρχει αυτό το περιθώριο από εκεί και πέρα. Γίνεται αναφορά στον βαθμό 9 και μετά στο βαθμό 10. Θα ήταν αδιανόητο να προέβλεπε ο Κανονισμός
- 15 δυνατότητα τέτοιας ενδιάμεσης βαθμολογίας και ταυτόχρονα να καθόριζε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που περιέχονται στον Κανονισμό 30(9) με τον τρόπο που το έκαμε. Θα άφηνε ανοικτό το ενδεχόμενο να αξιολογείται κάποιος με τρόπο που θα απέκλειε την
- 20 κατ’ εκλογήν προαξιμότητά του, χωρίς κάλυψή του από όσα ρητά διαλαμβάνει για τους μη κατ’ εκλογήν προακτέους.

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα.

- 25 *Αναφερόμενη υπόθεση:*

Ζαβρός κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1994) 3 Α.Α.Δ. 349.

Προσφυγή.

- 30 Προσφυγή με την οποία ο αιτητής που είναι Υποστράτηγος του Στρατού της Δημοκρατίας προσβάλλει την απόφαση των καθ’ ων η αίτηση στις τακτικές ετήσιες κρίσεις αξιωματικών του 1993, όπου κρίθηκε ως προακτέος κατ’ αρχαιότητα.
- 35 *Σ. Οικονομίδης, για Α. Μοϊντή, για τον Αιτητή.*
- Α. Χριστοφόρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ’ ων η αίτηση.*
- 40 *Cur. adv. vult.*

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Ο αιτητής είναι Υποστράτηγος του Στρατού της Δημοκρατίας. Το Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων, κατά τις τακτικές ετήσιες κρίσεις αξιωματικών του 1993, τον έκρινε ως

προακτέο καθ' αρχαιότητα. Η κρίση κυρώθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο σύμφωνα με τον Κανονισμό 42 των περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών του 1990, ΚΔΠ 90/90, όπως έχουν τροποποιηθεί. Ο αιτητής προσβάλλει το κύρος της κρίσης. Η προδικαστική ένσταση των καθ' ων η αίτηση πως δεν υπάρχει εκτελεστή διοικητική πράξη εγκαταλείφθηκε ενόψει της απόφασης της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Αλέξανδρος Ζαφρός και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1994) 3 Α.Α.Δ. 349.

5

10

Τα προταθέντα ως λόγοι ακυρότητας αναφέρονται στην αιτιολογία της κρίσης. Παραθέτω την αιτιολογία:

“Τα μέλη του Συμβουλίου στήριξαν την απόφασή τους στο ότι, στην Έκθεση Ικανότητάς σας στον κατεχόμενο βαθμό, από 17-12-91 μέχρι 31-12-92, έχετε βαθμολογία σε ουσιαστικό προσόν κάτω από το πολύ καλός (Επαγγελματικά: 8,25).

15

Ο αιτητής, κατείχε το βαθμό του Ταξίαρχου, μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 1992. Προάχθηκε στο βαθμό του Υποστράτηγου από 1 Οκτωβρίου 1992. Σύμφωνα με την πρώτη εισήγησή του, από την αναφορά στην πιο πάνω περίοδο αποκαλύπτεται πως το Ανώτατο Συμβούλιο ενήργησε υπό την πλάνη πως κατείχε το βαθμό του Υποστράτηγου από 17 Δεκεμβρίου 1991 και πως η έκθεση ικανότητας στην οποία αναφέρεται, αφορούσε σ' αυτό το βαθμό. Η αγόρευση για τον αιτητή είναι πολυσέλιδη αλλά η κεντρική θέση ως προς αυτό το ζήτημα συνοψίζεται με τα πιο κάτω:

20

25

“Γίνεται λόγος για Έκθεση Ικανότητας του κατεχόμενου βαθμού από 17-12-91 μέχρι 31-12-92. Αυτό είναι καταφανώς εσφαλμένο, αφού ο Αιτητής απέκτησε τον κατεχόμενο βαθμό του Υποστράτηγου την 1-10-92 (Τεκμ.2). Μέχρι τις 30-9-92 ο Αιτητής κατείχε το βαθμό του Ταξίαρχου. Είναι συνεπώς καθαρό πως τον κατεχόμενο βαθμό του Υποστράτηγου ο Αιτητής τον κατείχε μόνο από 1-10-92 μέχρι 31-12-92, δηλαδή για χρονική περίοδο τριών μηνών, και όχι από 17-12-91 μέχρι 31-12-92, δηλαδή για χρονική περίοδο 12 1/2 μηνών.”

30

35

Είναι ορθή η εισήγηση των καθ' ων η αίτηση πως δεν δικαιολογείται να καταλογιστεί στο Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων τέτοια πλάνη. Τα στοιχεία ήταν ενώπιόν του και η αιτιολογία της κρίσης δεν οδηγεί στο συμπέρασμα που εισηγείται ο αιτητής. Είναι προφανές ότι αναφέρεται σε έκθεση ικανότητας που καλύπτει και περίοδο πριν από την προαγωγή του αιτητή σε Υποστράτηγο.

40

Εν πάση περιπτώσει, το ζήτημα στερείται σημασίας. Παραμένει το γεγονός ότι η έκθεση ικανότητας αξιολογούσε τον αιτητή και για την περίοδο του “κατεχόμενου βαθμού” κατά το χρόνο της σύνταξής της, εκείνο δηλαδή του Υποστράτηγου, με βαθμολογία κάτω του πολύ καλός. Ο Κανονισμός 30(4) ορίζει πως έκθεση ικανότητας συντάσσεται μόνο εφόσο ο αξιολογούμενος υπηρέτησε κάτω από τις διαταγές του αξιολογούντος για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 100 ημερών και δεν είχε παρέλθει τέτοιο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία προαγωγής του αιτητή σε Υποστράτηγο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992. Εκείνο που έχει σημασία ως προς τον Κανονισμό αυτό δεν είναι η περίοδος κατοχής του βαθμού μέχρι τη σύνταξη έκθεσης ικανότητας αλλά η περίοδος κατά την οποία ο αξιολογούμενος τελούσε υπό τις διαταγές του αξιολογούντος. Στην παρούσα περίπτωση ο αιτητής τελούσε υπό τις διαταγές του αξιολογούντος και κατά την περίοδο κατά την οποία κατείχε το βαθμό του Ταξίαρχου. Η δεύτερη εισήγηση του αιτητή είναι πράγματι σοβαρή. Οι Ταξίαρχοι μπορεί να κριθούν ως προακτέοι κατ’ απόλυτον εκλογήν, κατ’ εκλογήν ή κατ’ αρχαιότητα και ως παραμένοντες στον ίδιο βαθμό. [Βλ. τον Κανονισμό 4(1)(γ) όπως τροποποιήθηκε από την ΚΔΠ 25/92]. Για να κριθούν ως προακτέοι κατ’ εκλογήν πρέπει στις εκθέσεις ικανότητας που έχουν στον κατεχόμενο βαθμό η βαθμολογία τους στα ουσιαστικά προσόντα να είναι τουλάχιστον “πολύ καλός” [βλ. τον Κανονισμό 41(3)]. Τα επαγγελματικά προσόντα είναι ένα από τα ουσιαστικά προσόντα [βλ. τον Κανονισμό 33]. Ως προς αυτά, ο αιτητής βαθμολογήθηκε με 8,25. Ο Κανονισμός 30(5) καθορίζει την κλίμακα βαθμολογίας των ουσιαστικών προσόντων με τον πιο κάτω τρόπο.

- (α) Εξάίρετος 10
- (β) Πολύ καλός 9
- (γ) Καλός 7 έως 8
- (δ) Μέτριος 4 έως 6
- (ε) Απαράδεκτος 1 έως 3

Ακολουθεί πως ο αιτητής δεν είχε κριθεί ως “τουλάχιστον πολύ καλός” και πως ήταν αναπόδραστη η κρίση του Ανώτατου Συμβουλίου Κρίσεων πως δεν ήταν προακτέος κατ’ εκλογήν. Ο αιτητής αναφέρθηκε σε λόγους για τους οποίους η βαθμολογία του θα έπρεπε να ήταν ψηλότερη αλλά δεν είναι αυτή η ουσία του παραπόνου του. Υποστηρίζει ότι η βαθμολογία του με δεκαδικό αριθμό ήταν αφ’ εαυτής παράνομη. Η βαθμολογία του, εφόσον δεν θα ήταν 9 θα έπρεπε να ήταν 8 αφού η βαθμολογία 8,25 είναι άγνωστη στους Κανονισμούς. Οι καθ’ ων η αίτηση προτείνουν πως οι Κανονισμοί παρέχουν τη δυνατότητα για βαθμολογία τέτοιας μορφής και πως το ζήτημα στερείται σημασίας αφού ούτως ή άλλως ο αιτητής δεν είχε κρι-

θεί ως “πολύ καλός”.

Η μελέτη των Κανονισμών δείχνει πως ορθή είναι η προσέγγιση που εισηγείται ο αιτητής. Η βαθμολογία κάτω του “πολύ καλός” είναι δυσμενής. Οδηγεί σε δυνατότητα προαγωγής μόνο κατ’ αρχαιότητα και αυτό τηρουμένης της προτεραιότητας που αναγνωρίζεται στους κρινόμενους ως προακτέους κατ’ απόλυτον εκλογήν ή κατ’ εκλογήν. [Βλ. τον Κανονισμό 46 όπως τροποποιήθηκε από την ΚΔΠ 25/92]. Η σύνδεση των κρίσεων με την βαθμολογία στις εκθέσεις ικανότητας οδήγησαν στη θεσμοθέτηση ιδιαίτερων ρυθμίσεων αναφορικά με τους αξιωματικούς που κρίνονται δυσμενώς. Όπως διαλαμβάνει ο Κανονισμός 30(9) [βλ. συναφώς την τροποποίηση της ΚΔΠ 139/92], στην περίπτωση δυσμενών βαθμολογιών, όπως τις χαρακτηρίζω για τους σκοπούς αυτής της διαδικασίας, παρέχεται στον αξιολογούμενο δυνατότητα αμφισβήτησης και προβλέπεται διαδικασία επανεξέτασης. Εφόσον ο αξιωματικός βαθμολογηθεί ως “καλός” “μέτριος” ή “απαράδεκτος” ο αξιολογών οφείλει να του γνωστοποιήσει αμέσως γραπτώς τη βαθμολογία του αναφέροντας και τους λόγους. Στη συνέχεια, ο αξιολογούμενος δικαιούται, μέσα σε προθεσμία 10 ημερών, να αμφισβητήσει την αξιολόγηση. Ακολουθεί η εξέταση του θέματος από τον ίδιο τον αξιολογούντα ο οποίος και οφείλει να εξηγήσει γραπτώς τους λόγους της όποιας απόφασής του. Τελικά, αν ο αξιωματικός αμφισβητεί την αξιολόγηση, υποβάλλεται στον Γνωματεύοντα η έκθεση ικανότητας και όλη η σχετική αλληλογραφία. Ο Γνωματεύων δικαιούται να διαφωνήσει με τον αξιολογούντα. Το γεγονός της ενδεχόμενης διαφωνίας ως προς μια ή περισσότερες αξιολογήσεις, αιτιολογείται.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 30(10) [βλ. συναφώς την ΚΔΠ 157/91], οι εκθέσεις ικανότητας υποβάλλονται στον Υπουργό Άμυνας για έγκριση. Αν ο Υπουργός διαφωνεί με τον αξιολογούντα ή τον γνωματεύοντα αιτιολογεί τη διαφωνία του και η τελική αξιολόγηση γίνεται από Επιτροπή, η σύνθεση της οποίας καθορίζεται.

Δεν ακολουθήθηκε η διαδικασία του Κανονισμού 30(9) στην περίπτωση του αιτητή. Δεν του γνωστοποιήθηκε η βαθμολογία και δεν είχε τη δυνατότητα αμφισβήτησής της. Λέγουν οι καθ’ ων η αίτηση: Καλώς δεν του γνωστοποιήθηκε η βαθμολογία γιατί δεν εφαρμοζόταν στην περίπτωσή του ο Κανονισμός 30(9). Είχε βαθμολογηθεί με 8,25 και άρα δεν ήταν “καλός” ή “μέτριος” ή “απαράδεκτος”. Επίσης, καλώς δεν εκρίθη ως προακτέος κατ’ εκλογήν αφού δεν είχε αξιολογηθεί ως “τουλάχιστον πολύ καλός”.

Δεν μπορούν οι καθ’ ων η αίτηση να έχουν και τα δυο. Σε τελευ-

ταία ανάλυση πράγματι ο αιτητής βαθμολογήθηκε με τρόπο άγνωστο στους Κανονισμούς. Η βαθμολόγησή του ήταν αντίθετη και προς το γράμμα και προς το πνεύμα τους. Εξουδετερώνει ουσιαστικά τις διασφαλίσεις που περιέχονται στους Κανονισμούς σε σχέση με

5 όσους αξιολογούνται δυσμενώς και αυτή η πραγματικότητα αποκαλύπτει και τη λογική της θέσης του αιτητή πως θα ήταν ενδεχομένως συγκριτικά καλύτερη η βαθμολόγησή του με 8 αντί με το ψηλότερο βαθμό 8.25 που του δόθηκε.

- 10 Αυτή η ερμηνευτική προσέγγιση προσδίδει στον Κανονισμό 30 το αληθινό του νόημα. Δεν είναι τυχαίο το ότι μέχρι και την αξιολόγηση “καλός” ρητά αφήνεται περιθώριο βαθμολογίας από “1 έως 3”,
- 15 από “4 έως 6” και από “7 έως 8”. Όλες αυτές οι δυσμενείς αξιολογήσεις καλύπτονται από τον Κανονισμό 30(9). Δεν υπάρχει αυτό το περιθώριο από εκεί και πέρα. Γίνεται αναφορά στον βαθμό 9 και μετά στο βαθμό 10. Θα ήταν αδιανόητο να προέβλεπε ο Κανονισμός δυνατότητα τέτοιας ενδιάμεσης βαθμολογίας και ταυτόχρονα να καθόριζε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που περιέχονται στον
- 20 Κανονισμό 30(9) με τον τρόπο που το έκαμε. Θα άφηνε ανοικτό το ενδεχόμενο να αξιολογείται κάποιος με τρόπο που θα απέκλειε την κατ’ εκλογήν προαξιμότητά του, χωρίς κάλυψή του από όσα ρητά διαλαμβάνει για τους μη κατ’ εκλογήν προακτέους.

25 Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα υπέρ του αιτητή. Η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται.

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα υπέρ του αιτητή.